AYODHYA KANDAM സർഗം 7

സുമന്ത്രോഽപി തദായോധ്യാം ദിനാന്തേ പ്രവിവേശ ഹ .
വസ്ത്രേണ മുഖമാച്ഛാദ്യ ബാഷ്പാകുലിതലോചനഃ .. 1..

ബഹിരേവ രഥം സ്ഥാപ്യ രാജാനം ദ്രഷ്ടുമായയൗ .
ജയശബ്ദേന രാജാനം സ്തുത്വാ തം പ്രണനാമ ഹ .. 2..

തതോ രാജാ നമന്തം തം സുമന്ത്രം വിഹ്വലോഽബ്രവീത് .
സുമന്ത്ര രാമഃ കുത്രാസ്തേ സീതയാ ലക്ഷ്മണേന ച .. 3..

കുത്ര ത്യക്തസ്ത്വയാ രാമഃ കിം മാം പാപിനമബ്രവീത് .
സീതാ വാ ലക്ഷ്മണോ വാപി നിർദയം മാം കിമബ്രവീത് .. 4..

ഹാ രാമ ഹാ ഗുണനിധേ ഹാ സീതേ പ്രിയവാദിനി .
ദുഃഖാർണവേ നിമഗ്നം മാം മ്രിയമാണം ന പശ്യസി .. 5..

വിലപ്യൈവം ചിരം രാജാ നിമഗ്നോ ദുഃഖസാഗരേ .
ഏവം മന്ത്രീ രുദന്തം തം പ്രാഞ്ജലിർവാക്യമബ്രവീത് .. 6..

രാമഃ സീതാ ച സൗമിത്രിർമയാ നീതാ രഥേന തേ .
ശൃംഗവേരപുരാഭ്യാശേ ഗംഗാകൂലേ വ്യവസ്ഥിതാഃ .. 7..

ഗുഹേന കിഞ്ചിദാനീതം ഫലമൂലാദികം ച യത് .
സ്പൃഷ്ട്വാ ഹസ്തേന സമ്പ്രീത്യാ നാഗ്രഹീദ്വിസസർജ തത് .. 8..

വടക്ഷീരം സമാനായ്യ ഗുഹേന രഘുനന്ദനഃ .
ജടാമുകുടമാബധ്യ മാമാഹ നൃപതേ സ്വയം .. 9..

സുമന്ത്ര ബ്രൂഹി രാജാനം ശോകസ്തേഽസ്തു ന മത്കൃതേ .
സാകേതാദധികം സൗഖ്യം വിപിനേ നോ ഭവിഷ്യതി .. 10..

മാതുർമേ വന്ദനം ബ്രൂഹി ശോകം ത്യജതു മത്കൃതേ .
ആശ്വാസയതു രാജാനം വൃദ്ധം ശോകപരിപ്ലുതം .. 11..

സീതാ ചാശ്രുപരീതാക്ഷീ മാമാഹ നൃപസത്തമ .
ദുഃഖഗദ്ഗദയാ വാചാ രാമം കിഞ്ചിദവേക്ഷതീ .. 12..

സാഷ്ടാംഗം പ്രണിപാതം മേ ബ്രൂഹി ശ്വശ്ര്വോഃ പദാംബുജേ .
ഇതി പ്രരുദതീ സീതാ ഗതാ കിഞ്ചിദവാങ്മുഖീ .. 13..

തതസ്തേഽശ്രുപരീതാക്ഷാ നാവമാരുരുഹുസ്തദാ .
യാവദ്ഗംഗാം സമുത്തീര്യ ഗതാസ്താവദഹം സ്ഥിതഃ .. 14..

തതോ ദുഃഖേന മഹതാ പുനരേവാഹമാഗതഃ .
തതോ രുദന്തീ കൗസല്യാ രാജാനമിദമബ്രവീത് .. 15..

കൈകേയ്യൈ പ്രിയഭാര്യായൈ പ്രസന്നോ ദത്തവാൻ വരം .
ത്വം രാജ്യം ദേഹി തസ്യൈവ മത്പുത്രഃ കിം വിവാസിതഃ .. 16..

കൃത്വാ ത്വമേവ തത്സർവമിദാനീം കിം നു രോദിഷി .
കൗസല്യാവചനം ശ്രുത്വാ ക്ഷതേ സ്പൃഷ്ട ഇവാഗ്നിനാ .. 17..

പുനഃ ശോകാശ്രുപൂർണാക്ഷഃ കൗസല്യാമിദമബ്രവീത് .
ദുഃഖേന മ്രിയമാണം മാം കിം പുനർദുഃഖയസ്യലം .. 18..

ഇദാനീമേവ മേ പ്രാണാ ഉത്ക്രമിഷ്യന്തി നിശ്ചയഃ .
ശപ്തോഽഹം ബാല്യഭാവേന കേനചിന്മുനിനാ പുരാ .. 19..

പുരാഹം യൗവനേ ദൃപ്തശ്ചാപബാണധരോ നിശി .
അചരം മൃഗയാസക്തോ നദ്യാസ്തീരേ മഹാവനേ .. 20..

തത്രാർധരാത്രസമയേ മുനിഃ കശ്ചിത്തൃഷാർദിതഃ .
പിപാസാർദിതയോഃ പിത്രോർജലമാനേതുമുദ്യതഃ .
അപൂരയജ്ജലേ കുംഭം തദാ ശബ്ദോഽഭവന്മഹാൻ .. 21..

ഗജഃ പിബതി പാനീയമിതി മത്വാ മഹാനിശി .
ബാണം ധനുഷി സന്ധായ ശബ്ദവേധിനമക്ഷിപം .. 22..

ഹാ ഹതോഽസ്മീതി തത്രാഭൂച്ഛബ്ദോ മാനുഷസൂചകഃ .
കസ്യാപി ന കൃതോ ദോഷോ മയാ കേന ഹതോ വിധേ .. 23..

പ്രതീക്ഷതേ മാം മാതാ ച പിതാ ച ജലകാങ്ക്ഷയാ .
തച്ഛ്രുത്വാ ഭയസന്ത്രസ്തസ്തതോഽഹം പൗരുഷം വചഃ .. 24..

ശനൈർഗത്വാഥ തത്പാർശ്വം സ്വാമിൻ ദശരഥോഽസ്മ്യഹം .
അജാനതാ മയാ വിദ്ധസ്ത്രാതുമർഹസി മാം മുനേ .. 25..

ഇത്യുക്ത്വാ പാദയോസ്തസ്യ പതിതോ ഗദ്ഗദാക്ഷരഃ .
തദാ മാമാഹ സ മുനിർമാ ഭൈഷീർനൃപസത്തമ .. 26..

ബ്രഹ്മഹത്യാ സ്പൃശേന്ന ത്വാം വൈശ്യോ്ഽഹം തപസി സ്ഥിതഃ .
പിതരൗ മാം പ്രതീക്ഷേതേ ക്ഷുത്തൃഡ്ഭ്യാം പരിപീഡിതൗ .. 27..

തയോസ്ത്വമുദകം ദേഹി ശീഘ്രമേവാവിചാരയൻ .
ന ചേത്ത്വാം ഭസ്മസാത്കുര്യാത്പിതാ മേ യദി കുപ്യതി .. 28..

ജലം ദത്വാ തു തൗ നത്വാ കൃതം സർവം നിവേദയ .
ശല്യമുദ്ധര മേ ദേഹാത്പ്രാണാൻസ്ത്യക്ഷ്യാമി പീഡിതഃ .. 29..

ഇത്യുക്തോ മുനിനാ ശീഘ്രം ബാണമുത്പാട്യ ദേഹതഃ .
സജലം കലശം ധൃത്വാ ഗതോ്ഽഹം യത്ര ദമ്പതീ .. 30..

അതിവൃദ്ധാവന്ധദൃശൗ ക്ഷുത്പിപാസാർദിതൗ നിശി .
നായാതി സലിലം ഗൃഹ്യ പുത്രഃ കിം വാത്ര കാരണം .. 31..

അനന്യഗതികൗ വൃദ്ധൗ ശോച്യൗ തൃട്പരിപീഡിതൗ .
ആവാമുപേക്ഷതേ കിം വാ ഭക്തിമാനാവയോഃ സുതഃ .. 32..

ഇതി ചിന്താവ്യാകുലൗ തൗ മത്പാദന്യാസജം ധ്വനിം .
ശ്രുത്വാ പ്രാഹ പിതാ പുത്ര കിം വിലംബഃ കൃതസ്ത്വയാ .. 33..

ദേഹ്യാവയോഃ സുപാനീയം പിബ ത്വമപി പുത്രക .
ഇത്യേവം ലപതോർഭീത്യാ സകാശമഗമം ശനൈഃ .. 34..

പാദയോഃ പ്രണിപത്യാഹമബ്രവം വിനയാന്വിതഃ .
നാഹം പുത്രസ്ത്വയോധ്യായാ രാജാ ദശരഥോ്ഽസ്മ്യഹം .. 35..

പാപോ്ഽഹം മൃഗയാസക്തോ രാത്രൗ മൃഗവിഹിംസകഃ .
ജലാവതാരാദ്ദൂരേ്ഽഹം സ്ഥിത്വാ ജലഗതം ധ്വനിം .. 36..

ശ്രുത്വാഹം ശബ്ദവേധിത്വാദേകം ബാണമഥാത്യജം .
ഹതോ്ഽസ്മീതി ധ്വനിം ശ്രുത്വാ ഭയാത്തത്രാഹമാഗതഃ .. 37..

ജടാം വികീര്യ പതിതം ദൃഷ്ട്വാഹം മുനി-ദാരകം .
ഭീതോ ഗൃഹീത്വാ തത്പാദൗ രക്ഷ രക്ഷേതി ചാബ്രവം .. 38..

മാ ഭൈഷീരിതി മാം പ്രാഹ ബ്രഹ്മഹത്യാഭയം ന തേ .
മത്പിത്രോഃ സലിലം ദത്ത്വാ നത്വാ പ്രാർഥയ ജീവിതം .. 39..

ഇത്യുക്തോ മുനിനാ തേന ഹ്യാഗതോ മുനിഹിംസകഃ .
രക്ഷേതാം മാം ദയായുക്തൗ യുവാം ഹി ശരണാഗതം .. 40..

ഇതി ശ്രുത്വാ തു ദുഃഖാർതൗ വിലപ്യ ബഹു ശോച്യ തം .
പതിതോ നൗ സുതോ യത്ര നയ തത്രാവിലംബയൻ .. 41..

തതോ നീതൗ സുതോ യത്ര മയാ തൗ വൃദ്ധദമ്പതീ .
സ്പൃഷ്ട്വാ സുതം തൗ ഹസ്താഭ്യാം ബഹുശോഽഥ വിലേപതുഃ .. 42..

ഹാഹേതി ക്രന്ദമാനൗ തൗ പുത്ര പുത്രേത്യവോചതാം .
ജലം ദേഹീതി പുത്രേതി കിമർഥം ന ദദാസ്യലം .. 43..

തതോ മാമൂചതുഃ ശീഘ്രം ചിതിം രചയ ഭൂപതേ .
മയാ തദൈവ രചിതാ ചിതിസ്തത്ര നിവേശിതാഃ .
ത്രയസ്തത്രാഗ്നിരുത്സൃഷ്ടോ ദഗ്ധാസ്തേ ത്രിദിവം യയുഃ .. 44..

തത്ര വൃദ്ധഃ പിതാ പ്രാഹ ത്വമപ്യേവം ഭവിഷ്യസി .
പുത്രശോകേന മരണം പ്രാപ്സ്യസേ വചനാന്മമ .. 45..

സ ഇദാനീം മമ പ്രാപ്തഃ ശാപകാലോഽനിവാരിതഃ .
ഇത്യുക്ത്വാ വിലലാപാഥ രാജാ ശോകസമാകുലഃ .. 46..

ഹാ രാമ പുത്ര ഹാ സീതേ ഹാ ലക്ഷ്മണ ഗുണാകര .
ത്വദ്വിയോഗാദഹം പ്രാപ്തോ മൃത്യും കൈകേയിസംഭവം .. 47..

വദന്നേവം ദശരഥഃ പ്രാണാൻസ്ത്യക്ത്വാ ദിവം ഗതഃ .
കൗസല്യാ ച സുമിത്രാ ച തഥാന്യാ രാജയോഷിതഃ .. 48..

ചുക്രുശുശ്ച വിലേപുശ്ച ഉരസ്താഡനപൂർവകം .
വസിഷ്ഠഃ പ്രയയൗ തത്ര പ്രാതർമന്ത്രിഭിരാവൃതഃ .. 49..

വദന്നേവം ദശരഥഃ പ്രാണാൻസ്ത്യക്ത്വാ ദിവം ഗതഃ .
കൗസല്യാ ച സുമിത്രാ ച തഥാന്യാ രാജയോഷിതഃ 50

തത്രാസ്തേ ഭരതഃ ശ്രീമാഞ്ഛത്രുഘ്നസഹിതഃ പ്രഭുഃ .
ഉച്യതാം ഭരതഃ ശീഘ്രമാഗച്ഛേതി മമാജ്ഞയാ .. 51..

അയോധ്യാം പ്രതി രാജാനം കൈകേയീം ചാപി പശ്യതു .
ഇത്യുക്താസ്ത്വരിതം ദൂതാ ഗത്വാ ഭരതമാതുലം .. 52..

യുധാജിതം പ്രണമ്യോചുർഭരതം സാനുജം പ്രതി .
വസിഷ്ഠസ്ത്വബ്രവീദ്രാജൻ ഭരതഃ സാനുജഃ പ്രഭുഃ .. 53..

ശീഘ്രമാഗച്ഛതു പുരീമയോധ്യാമവിചാരയൻ .
ഇത്യാജ്ഞപ്തോഽഥ ഭരതസ്ത്വരിതം ഭയവിഹ്വലഃ .. 54..

ആയയൗ ഗുരുണാദിഷ്ടഃ സഹ ദൂതൈസ്തു സാനുജഃ .
രാജ്ഞോ വാ രാഘവസ്യാപി ദുഃഖം കിഞ്ചിദുപസ്ഥിതം .. 55..

ഇതി ചിന്താപരോ മാർഗേ ചിന്തയന്നഗരം യയൗ .
നഗരം ഭ്രഷ്ടലക്ഷ്മീകം ജനസംബാധവർജിതം .. 56..

ഉത്സവൈശ്ച പരിത്യക്തം ദൃഷ്ട്വാ ചിന്താപരോഽഭവത് .
പ്രവിശ്യ രാജഭവനം രാജലക്ഷ്മീവിവർജിതം .. 57..

അപശ്യത്കൈകേയീം തത്ര ഏകാമേവാസനേ സ്ഥിതാം .
നനാമ ശിരസാ പാദൗ മാതുർഭക്തിസമന്വിതഃ .. 58..

ആഗതം ഭരതം ദൃഷ്ട്വാ കൈകേയീ പ്രേമസംഭ്രമാത് .
ഉത്ഥായാലിംഗ്യ രഭസാ സ്വാങ്കമാരോപ്യ സംസ്ഥിതാ .. 59..

മൂർധ്ന്യവഘ്രായ പപ്രച്ഛ കുശലം സ്വകുലസ്യ സാ .
പിതാ മേ കുശലോ ഭ്രാതാ മാതാ ച ശുഭലക്ഷണാ .. 60..

ദിഷ്ട്യാ ത്വമദ്യ കുശലീ മയാ ദൃഷ്ടോഽസി പുത്രക .
ഇതി പൃഷ്ടഃ സ ഭരതോ മാത്രാ ചിന്താകുലേന്ദ്രിയഃ .. 61..

ദൂയമാനേന മനസാ മാതരം സമപൃച്ഛത .
മാതഃ പിതാ മേ കുത്രാസ്തേ ഏകാ ത്വമിഹ സംസ്ഥിതാ .. 62..

ത്വയാ വിനാ ന മേ താതഃ കദാചിദ്രഹസി സ്ഥിതഃ .
ഇദാനീം ദൃശ്യതേ നൈവ കുത്ര തിഷ്ഠതി മേ വദ .. 63..

അദൃഷ്ട്വാ പിതരം മേഽദ്യ ഭയം ദുഃഖം ച ജായതേ .
അഥാഹ കൈകേയീ പുത്ര കിം ദുഃഖേന തവാനഘ .. 64..

യാ ഗതിർധർമശീലാനാമശ്വമേധാദിയാജിനാം .
താം ഗതിം ഗതവാനദ്യ പിതാ തേ പിതൃവത്സല .. 65..

തച്ഛ്രുത്വാ നിപപാതോർവ്യാം ഭരതഃ ശോകവിഹ്വലഃ .
ഹാ താത ക്വ ഗതോഽസി ത്വം ത്യക്ത്വാ മാം വൃജിനാർണവേ .. 66..

അസമർപ്യൈവ രാമായ രാജ്ഞേ മാം ക്വ ഗതോഽസി ഭോഃ .
ഇതി വിലപിതം പുത്രം പതിതം മുക്തമൂർധജം .. 67..

ഉത്ഥാപ്യാമൃജ്യ നയനേ കൈകേയീ പുത്രമബ്രവീത് .
സമാശ്വസിഹി ഭദ്രം തേ സർവം സമ്പാദിതം മയാ .. 68..

താമാഹ ഭരതസ്താതോ മ്രിയമാണഃ കിമബ്രവീത് .
തമാഹ കൈകേയീ ദേവീ ഭരതം ഭയവർജിതാ .. 69..

ഹാ രാമ രാമ സീതേതി ലക്ഷ്മണേതി പുനഃ പുനഃ .
വിലപന്നേവ സുചിരം ദേഹം ത്യക്ത്വാ ദിവം യയൗ .. 70..

താമാഹ ഭരതോ ഹേഽംബ രാമഃ സന്നിഹിതോ ന കിം .
തദാനീം ലക്ഷ്മണോ വാപി സീതാ വാ കുത്ര തേ ഗതാഃ .. 71..

രാമസ്യ യൗവരാജ്യാർഥം പിത്രാ തേ സംഭ്രമഃ കൃതഃ .
തവ രാജ്യപ്രദാനായ തദാഹം വിഘ്നമാചരം .. 72..

രാജ്ഞാ ദത്തം ഹി മേ പൂർവം വരദേന വരദ്വയം .
യാചിതം തദിദാനീം മേ തയോരേകേന തേഽഖിലം .. 73..

രാജ്യം രാമസ്യ ചൈകേന വനവാസോ മുനിവ്രതം .
തതഃ സത്യപരോ രാജാ രാജ്യം ദത്ത്വാ തവൈവ ഹി .. 74..

രാമം സമ്പ്രേഷയാമാസ വനമേവ പിതാ തവ .
സീതാപ്യനുഗതാ രാമം പാതിവ്രത്യമുപാശ്രിതാ .. 75..

സൗഭ്രാത്രം ദർശയൻ രാമമനുയാതോഽപി ലക്ഷ്മണഃ .
വനം ഗതേഷു സർവേഷു രാജാ താനേവ ചിന്തയൻ .. 76..

പ്രലപൻ രാമരാമേതി മമാര നൃപസത്തമഃ .
ഇതി മാതുർവചഃ ശ്രുത്വാ വജ്രാഹത ഇവ ദ്രുമഃ .. 77..

പപാത ഭൂമൗ നിഃസം.ജ്ഞസ്തം ദൃഷ്ട്വാ ദുഃഖിതാ തദാ .
കൈകേയീ പുനരപ്യാഹ വത്സ ശോകേന കിം തവ .. 78..

രാജ്യേ മഹതി സമ്പ്രാപ്തേ ദുഃഖസ്യാവസരഃ കുതഃ .
ഇതി ബ്രുവന്തീമാലോക്യ മാതരം പ്രദഹന്നിവ .. 79..

അസംഭാഷ്യാസി പാപേ മേ ഘോരേ ത്വം ഭർതൃഘാതിനീ .
പാപേ ത്വദ്ഗർഭജാതോഽഹം പാപവാനസ്മി സാമ്പ്രതം .
അഹമഗ്നിം പ്രവേക്ഷ്യാമി വിഷം വാ ഭക്ഷയാമ്യഹം .. 80..

ഖഡ്ഗേന വാഥ ചാത്മാനം ഹത്വാ യാമി യമക്ഷയം .
ഭർതൃഘ്ലാതിനി ദുഷ്ടേ ത്വം കുംഭീപാകം ഗമിഷ്യസി .. 81..

ഇതി നിർഭർത്സ്യ കൈകേയീം കൗസല്യാഭവനം യയൗ .
സാപി തം ഭരതം ദൃഷ്ട്വാ മുക്തകണ്ഠാ രുരോദ ഹ .. 82..

പാദയോഃ പതിതസ്തസ്യാ ഭരതോഽപി തദാഽരുദത് .
ആലിംഗ്യ ഭരതം സാധ്വീ രാമമാതാ യശസ്വിനീ .
കൃശാഽതിദീനവദനാ സാശ്രുനേത്രേദമബ്രവീത് .. 83..

പുത്ര ത്വയി ഗതേ ദൂരമേവം സർവമഭൂദിദം .
ഉക്തം മാത്രാ ശ്രുതം സർവം ത്വയാ തേ മാതൃചേഷ്ടിതം .. 84..

പുത്രഃ സഭാര്യോ വനമേവ യാതഃ
സലക്ഷ്മണോ മേ രഘുരാമചന്ദ്രഃ .
ചീരാംബരോ ബദ്ധജടാകലാപഃ
സന്ത്യജ്യ മാം ദുഃഖസമുദ്രമഗ്നാം .. 85..

ഹാ രാമ ഹാ മേ രഘുവംശനാഥ
ജാതോഽസി മേ ത്വം പരതഃ പരാത്മാ .
തഥാപി ദുഃഖം ന ജഹാതി മാം വൈ
വിധിർബലീയാനിതി മേ മനീഷാ .. 86..

സ ഏവം ഭരതോ വീക്ഷ്യ വിലപന്തീം ഭൃശം ശുചാ .
പാദൗ ഗൃഹീത്വാ പ്രാഹേദം ശൃണു മാതർവചോ മമ .. 87..

കൈകേയ്യാ യത്കൃതം കർമ രാമരാജ്യാഭിഷേചനേ .
അന്യദ്വാ യദി ജാനാമി സാ മയാ നോദിതാ യദി .. 88..

പാപം മേഽസ്തു തദാ മാതർബ്രഹ്മഹത്യാശതോദ്ഭവം .
ഹത്വാ വസിഷ്ഠം ഖഡ്ഗേന അരുന്ധത്യാ സമന്വിതം .. 89..

ഭൂയാത്തത്പാപമഖിലം മമ ജാനാമി യദ്യഹം .
ഇത്യേവം ശപഥം കൃത്വാ രുരോദ ഭരതസ്തദാ .. 90..

കൗസല്യാ തമഥാലിംഗ്യ പുത്ര ജാനാമി മാ ശുചഃ .
ഏതസ്മിന്നന്തരേ ശ്രുത്വാ ഭരതസ്യ സമാഗമം .. 91..

വസിഷ്ഠോ മന്ത്രിഭിഃ സാർധം പ്രയയൗ രാജമന്ദിരം .
രുദന്തം ഭരതം ദൃഷ്ട്വാ വസിഷ്ഠഃ പ്രാഹ സാദരം .. 92..

വൃദ്ധോ രാജാ ദശരഥോ ജ്ഞാനീ സത്യപരാക്രമഃ .
ഭുക്ത്വാ മർത്യസുഖം സർവമിഷ്ട്വാ വിപുലദക്ഷിണൈഃ .. 93..

അശ്വമേധാദിഭിര്യജ്ഞൈർലബ്ധ്വാ രാമം സുതം ഹരിം .
അന്തേ ജഗാമ ത്രിദിവം ദേവേന്ദ്രാർദ്ധാസനം പ്രഭുഃ .. 94..

തം ശോചസി വൃഥൈവ ത്വമശോച്യം മോക്ഷഭാജനം .
ആത്മാ നിത്യോഽവ്യയഃ ശുദ്ധോ ജന്മനാശാദിവർജിതഃ .. 95..

ശരീരം ജഡമത്യർഥമപവിത്രം വിനശ്വരം .
വിചാര്യമാണേ ശോകസ്യ നാവകാശഃ കഥഞ്ചന .. 96..

പിതാ വാ തനയോ വാപി യദി മൃത്യുവശം ഗതഃ .
മൂഢാസ്തമനുശോചന്തി സ്വാത്മതാഡനപൂർവകം .. 97..

നിഃസാരേ ഖലു സംസാരേ വിയോഗോ ജ്ഞാനിനാം യദാ .
ഭവേദ്വൈരാഗ്യഹേതുഃ സ ശാന്തിസൗഖ്യം തനോതി ച .. 98..

ജന്മവാൻ യദി ലോകേഽസ്മിൻസ്തർഹി തം മൃത്യുരന്വഗാത് .
തസ്മാദപരിഹാര്യോഽയം മൃത്യുർജന്മവതാം സദാ .. 99..

സ്വകർമവശതഃ സർവജന്തൂനാം പ്രഭവാപ്യയൗ .
വിജാനന്നപ്യവിദ്വാൻ യഃ കഥം ശോചതി ബാന്ധവാൻ .. 100..

ബ്രഹ്മാണ്ഡകോടയോ നഷ്ടാഃ സൃഷ്ടയോ ബഹുശോ ഗതാഃ .
ശുഷ്യന്തി സാഗരാഃ സർവേ കൈവാസ്ഥാ ക്ഷണജീവിതേ .. 101..

ചലപത്രാന്തലഗ്നാംബുബിന്ദുവത്ക്ഷണഭംഗുരം .
ആയുസ്ത്യജത്യവേലായാം കസ്തത്ര പ്രത്യയസ്തവ .. 102..

ദേഹീ പ്രാക്തനദേഹോത്ഥകർമണാ ദേഹവാൻ പുനഃ .
തദ്ദേഹോത്ഥേന ച പുനരേവം ദേഹഃ സദാത്മനഃ .. 103..

യഥാ ത്യജതി വൈ ജീർണം വാസോ ഗൃഹ്ണാതി നൂതനം .
തഥാ ജീർണം പരിത്യജ്യ ദേഹീ ദേഹം പുനർനവം .. 104..

ഭജത്യേവ സദാ തത്ര ശോകസ്യാവസരഃ കുതഃ .
ആത്മാ ന മ്രിയതേ ജാതു ജായതേ ന ച വർധതേ .. 105..

ഷഡ്ഭാവരഹിതോഽനന്തഃ സത്യപ്രജ്ഞാനവിഗ്രഹഃ .
ആനന്ദരൂപോ ബുദ്ധ്യാദിസാക്ഷീ ലയവിവർജിതഃ .. 106..

ഏക ഏവ പരോ ഹ്യാത്മാ ഹ്യദ്വിതീയഃ സമഃ സ്ഥിതഃ .
ഇത്യാത്മാനം ദൃഢം ജ്ഞാത്വാ ത്യക്ത്വാ ശോകം കുരു ക്രിയാം .. 107..

തൈലദ്രോണ്യാഃ പിതുർദേഹമുദ്ധൃത്യ സചിവൈഃ സഹ .
കൃത്യം കുരു യഥാന്യായമസ്മാഭിഃ കുലനന്ദന .. 108..

ഇതി സംബോധിതഃ സാക്ഷാദ്ഗുരുണാ ഭരതസ്തദാ .
വിസൃജ്യാജ്ഞാനജം ശോകം ചക്രേ സവിധിവത്ക്രിയാം .. 109..

ഗുരുണോക്തപ്രകാരേണ ആഹിതാഗ്നേര്യഥാവിധി .
സംസ്കൃത്യ സ പിതുർദേഹം വിധിദൃഷ്ടേന കർമണാ .. 110..

ഏകാദശേഽഹനി പ്രാപ്തേ ബ്രാഹ്മണാൻ വേദപാരഗാൻ .
ഭോജയാമാസ വിധിവച്ഛതശോഽഥ സഹസ്രശഃ .. 111..

ഉദ്ദിശ്യ പിതരം തത്ര ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ ധനം ബഹു .
ദദൗ ഗവാം സഹസ്രാണി ഗ്രാമാൻ രത്നാംബരാണി ച .. 112..

അവസത്സ്വഗൃഹേ യത്ര രാമമേവാനുചിന്തയൻ .
വസിഷ്ഠേന സഹ ഭ്രാത്രാ മന്ത്രിഭിഃ പരിവാരിതഃ .. 113..

രാമേഽരണ്യം പ്രയാതേ സഹ ജനകസുതാലക്ഷ്മണാഭ്യാം സുഘോരം
മാതാ മേ രാക്ഷസീവ പ്രദഹതി ഹൃദയം ദർശനാദേവ സദ്യഃ .
ഗച്ഛാമ്യാരണ്യമദ്യ സ്ഥിരമതിരഖിലം ദൂരതോഽപാസ്യ രാജ്യം
രാമം സീതാസമേതം സ്മിതരുചിരമുഖം നിത്യമേവാനുസേവേ .. 114..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ
അയോധ്യാകാണ്ഡേ സപ്തമഃ സർഗഃ .. 7..
ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
2.5.2024